

SIRVE VALDMAA:
"Lapslugeja kaob
mingil ajal ära"

» LK 4

Kust
noorsportlased
raha saavad?

» LK 5

Veteranpoliitik Toomas Varek võtab kätte linnavolikogu tüüri

Reformierakond jõudis Rakveres üksmeelsele kokkuleppele, et 1. novembril Lääne-Viru maavanemaks siirduva Marko Tormi asemel saab volikogu esimeheks kogunud poliitik Toomas Varek.

AARNE MÄE
aarne.mae@ajaleht.ee

Selle valiku kiitsid heaks ka koalitsioonipartnerid. Reformierakonna Rakvere piirkonna juht Aleksander Holst ütles, et Varek on igati väärline ja kõigile sobiv esimehe kandidaat.

"Ettepanek on tehtud ja pärast väikest arupidamist nõusolek antud, see pole sugugi ede-

vusest," ütles Varek, kes otsust tehes võttis arvesse, et meil on suure juhtimisoskusega ja kohaliku elu hästi tundev linnapea ning teovõimeline volikogu koosseis. "Roostes ma pole," ütles ta.

Kuigi Varek on teatanud korduvalt oma soovist poliitikast tagasi tõmbuda, on suurte kogemuste ja nakatava energiaga mees taas ja taas vajalikuks osutunud.

"Eks ma olen siin natuke päästerõngaks olnud," nõustus ta, "aga miks mitte oma kogemusi linna heaks rakendada."

Toomas Varek on olnud varem kahel perioodil Rakvere linnapea.

Pikka aega oli vitaalne poliitik riigikogu spiiker, ajutiselt ka siseminister.

Ta rääkis, et uut vunki andis periood, kui teda kutsuti Andres

Jaadla asemel linnapea kohale pärast seda, kui oli 12 aastat riigikogus olnud.

"See andis särtsu juurde, samas pole volikogu esimehe töö väga pingeline," lausub Toomas Varek.

Enne reformierakonda astumist kuulus Varek keskerakonda. Marko Tormi asemel tuleb Rakvere linnavolikokku tõenäoliselt Janno Jõe.

Energiast pulbitsev Toomas Varek on sportlik mees, kes tänavu läbinud jalgrattal ligi 4000 kilomeetrit. MARIANNE LORENTS

Omavalitsusjuhid toetasid Marko Tormi maavanemana

Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolek otsustas toetada Marko Tormi nimetamist maavanemaks.

Kagu-Aasias puhkuseriisil viibiv Torm ilmus üleile õhtul interneti vahendusel uduse pildina maavalitsuse saali seinale ning põhjendas oma otsust maavanemaks saada, vastates omavalitsusjuhtide küsimustele.

Palju poleemikat tekitas Marko Tormi varumeheks nimetamine Virumaa Teataja uudises. "Kui meenutada, siis Gert Kullamäe oli Eesti koondises alati mängu alguses pingil, aga siis tuli varumehe sisse ja tegi mängu ära," meenutas Torm ja kinnitas, et tal pole midagi selle vastu, et teda varumeheks tituleeriti.

Marko Torm on oma sõnul

tahtnud teha kõike täie rauaga. "Seetõttu olen vahel ka vastu näppe saanud, aga teisiti ma ei oska," lausub ta.

Üheks kurvemaks aspektiks uude ametisse asumisel pidas Torm seda, et tuleb lahkuda Rakvere linnavolikogust. "Aga seda ei pea küll kartma, et muud piirkonnad Rakvere kõrval jääksid minu jaoks unarusse," rahustas ta omavalitsusjuhte.

Väike-Maarja vallavanema Indrek Kesküla küsimusele, kas tulevikus peaks olema üks või kaks Virumaad, jõudis Torm vaevalt vastama hakata, kui internetiühendus katkes.

"Ida-Viru omad katkestasid ära," kommenteeris VIROLI esimees Mihkel Juhkami.

Kui ühendus taastati, selgus, et uue maavanema eelistus oleks ühendatud Virumaa. Samuti enustas Torm, et lähiajal võib Lääne-Virumaal näha vähemalt ühte-kahte omavalitsuste ühinemist.

Tormi kandidatuuri omavalitsusjuhtidele tutvustanud siseminister Hanno Pevkur rääkis, et

tema soovib, et maavanem tegeleks maakonna arengukava koostamisega, jälgiks maakonna tasakaalustatud arengut ning ettevõtluse arengut.

"On ka soov kaasata maavanemat rohkem siseturvalisuse valdkonnas," lisas minister. Sellest lähtuvalt otsustas ta esitada maavanema kandidaadiks praeguse Rakvere linnavolikogu esimehe Marko Tormi.

Marko Torm leidis, et maavanemal peavad olema ametisse sobimiseks teatud isikuomadused.

"Peab olema jõudu, et asju käima lükata, ja selle inimesega peab saama suhelda," täpsustas ta ning lisas, et usalduslik suhe omavalitsusjuhtidega tuleb aja jooksul välja teenida.

Hanno Pevkur leidis, et omavalitsuste juhtide toetus tema esitatud kandidaadile on esimene samm selles suunas, et hea koostöö omavalitsuste ja maavalitsuse vahel toimiks.

"Ma usun, et otsus, mille tegite, saab valitsuselt heakskiidu," lausub ta. (VT)

Marko Torm ilmus omavalitsusjuhtide ette uduse pildina maavalitsuse saali seinale. Teda tutvustas siseminister Hanno Pevkur (seisab).

ILM TÄNA
+10...+13°C

Vahelduva pilvisusega olulise sajuta ilm.

KÜLADE ELANIKUD SAID PAREMA VEEVÄRGI

Laekvere valla Venevere, Rahkla ja Paasvere külas pandi suvel uued veetorustikud.

Veneveres ja Paasveres puuriti uued puurkaevud ja rajati puurkaevud-pumbamajad.

Rahklas olnud puurkaev-pumbamaja rekonstrueeriti. "Nendes külates kõik toimib, vaja on veel piirdeaed puurkaevu ümber ehitada või veidi haljastustööd teha," rääkis Laekvere vallavalitsuse majandusosakonna juhataja Andrus Läll.

Tööd vee- ja kanalisatsioonisüsteemide parendamiseks on veel käimas Moora ja Muuga külas, need peaksid lõppema oktoobris. (VT)

Teisipäeval juhtus kaks liiklusõnnetust

Teisipäeva õhtul kella poole viie ajal keeras parempööret tegev sõiduauto Mitsubishi, mille roolis istus 62aastane Aleksandr, Tapal Ülesõidu tänaval raudteeülesõidu juures ette otse liikunud jalgratturile.

Vigastada sai jalgrattal sõitnud 81aastane Enn, kelle kiirabi viis Rakvere haiglasse.

Teine liiklusõnnetus juhtus tund aega hiljem Põhjakeskuse parklas, kus sõiduautole Volvo astus ootamatult ette 36aastane Tarmo.

Ettevaatamatu jalakäija viidi Rakvere haiglasse. (VT)

Juhtkiri

Virumaa Teataja

Inimese parim sõber on tegelikult raamat

Head soovivad täiskasvanud võivad väga lihtsalt lapse lugemishuvi rikkuda, andes neile pihku küll väärtuslikke, kuid igavaid raamatuid.

Tänapäeval võivad inimesed end juba liigitada nendeks, kes mäletavad, kuidas istu-takse tualetipotil ilma nutitelefoni näppimata, ja nendeks, kes seda ei mäleta. Raamatuga aga käidi tualetis varem ja käiakse siiani. Kui nii intiimsesse kohta kaasa võtmiseks miski sobib, siis võib seda pidada inimese parimaks sõbraks. Isegi paremaks kui koera.

Raamatutes on terve maailm. Raamatute lugemine aitab avardada silmaringi ja aega viita. Raamat avab ukse teise maailma – ole ainult mees-naine, vali raamat ja loe.

Lapse sõnavara täieneb, kui talle ette lugeda, ning siis ka, kui ta juba ise loeb. Raamatud arendavad mudilast, kui temaga üheskoos piltte vaadata ja jutustada, mis on pildil.

“Armastus raamatute vastu, raamatu käes hoidmise ja tema lehtede keeramise vastu, tema piltide vaatamise ja kaasakiskuvate lugude läbielamise vastu käib käsikäes armastusega

õppimise vastu,” on kirjutanud kunagine USA esileedi Laura Bush, raamatukoguteadlane.

Paraku kipub üha rohkem olema nii, et meie koolisüsteem tapab lastes huvi ja ka armastuse õppimise vastu ning kaob ka soov lugeda.

Nii ongi ime, et veel leidub noori, kes suudavad mõtestatult lugeda Twitteri säutsu 140 tähemärgist pikemat teksti.

Maailmakuulus (laste)kirjanik Neil Gaiman on öelnud, et head soovivad täiskasvanud võivad väga lihtsalt lapse lugemishuvi rikkuda, andes neile pihku küll väärtuslikke, kuid igavaid raamatuid, millest nad ise lugu peavad. Just nii on paraku ka meie koolide kirjandusõpetuse puhul.

Aga seda tunnet, et hea raamatu lõppedes oleks justkui sõbra kaotanud, on tundnud paljud, ja kuigi räägitakse, et noored enam raamatuid lugeda ei armasta, siis – kes loevad, need loevad. Ega kunagi ei olegi olnud nii, et kõik inimesed on hirmsasti lugeda tahtnud. Ja see paistab ka välja.

Repliik

Minge kõik maapeole

MERLY RAUDLA

Millal sa viimati ühel korralikul maapeol käisid? Mina igal juhul ei mäletagi, küllap see aastaid tagasi mõni jaanisisimman oli.

Möödunud nädalavahetusel tekkis mul võimalus naabermaakonnas kohaliku publi avamispeost osa võtta. Väike ruum oli pidulistest pungil, rahvast oli seinast seinast – kenasti sätitud noortest neudest tagasihoidlike pereemadega ning rõõmsate vanapaarideni.

Baarileiti ees looklev järjekord võttis sõbralikult sumiseva inimmere mõtmed. Keegi jala peale ei astunud ja jõuga mööda ei trüginud.

Pidulised, kes ootasid pääsu uste taha, mille kahte pidi kolmnurgad seisid, vestlesid samuti viisakalt ega püüdnud kaaskannatajaid eirates sisse pugeda.

Väga lahe oli, et ka vanema põlvkonna esindajad end tantsuplatsil vabalt tundsid ning hoogsas diskorütmis liikusid või rahuliku paarina hüplevas inimmassis ootusatsid. Mina ei näinud kordagi, et keegi üksteist silmi pööritates põrnitsenud oleks. Õhkkond oli väga mõnus ja lõbus. Ja peksa ka keegi ei saanud.

Valitsus jättis põllumehed sügistuulte meeleva

Eesti põllumees ei konkureeri praegu mitte teise maamehega Eestist, vaid eeskätt teiste põllumeestega Euroopa Liidust. Selleks et konkurents oleks õiglane ja võimalik, peavad Eesti valitsuse toetusel meie põllumeestele olema samaväärsed teistes riikides makstavatena.

Lisaks Euroopa Liidu otsetoetustele on igal liikmesriigil võimalik maksta ka lisatoetust. Näiteks on Läti ja Leedu valitsus riigimeheliikult teatanud, et nad toetavad oma põllumehi täiendavalt. Eesti praegune valitsus on aga kahetsusväärset võtnud seisukoha, et 2015. aasta riigieelarves 23 miljoni euro suurust toetust ette ei nähta, kuigi Euroopa Liit seda lahkelt lubaks. Õnnetuseks liigub riigieelarve põllumeeste toetusi puudutavas osas pealegi hoopis kahanevas suunas. Mida see kõik tähendab aga meie põllumajandusele?

Teised riigid tahavad ja suudavad maksta lisatoetusi, mistõttu nende riikide põllumehed on võimelised ka odavamalt tootma. Meie kaupmees ostab ja toob kauba kaupluse riiviletele ikka ju sealt, kus see on odavam. Nii tekibki olukord, kus meie põllumees ei suuda võõramaise toodanguga võistelda ja polettidel võib hakata senisest enamgi olema Läti, Leedu, Poola, Hollandi ja teiste liikmesriikide põllumajanduskaupa.

Maamehi kimbutavad ka teised mured. Augustis kehtestas Venemaa föderatsioon meie toidukaupadele impordikeelu. Selline otsus sündis poliitiliste mängude tulemusena, mille tagajärjel kadus meie jaoks Venemaa turg. See andis suure hoobi eelkõige piimatootjatele ja selle levendamiseks ei ole riik valmis piisavalt panustama.

Väliskaubandusminister Sulling räägib, et valitsus aitab otsida uusi riike, kuhu meie toodangut ekspordida. Siiani neid alternatiivturgu leitud aga pole. Samas on teada, et uue ekspordituru leidmisega võib minna vähemalt aasta. Piimatootjad peavad aga suutma seni end ära majandada. Võib-olla suuremad ettevõtjad suudavadki aastakese vana rasva peal vastu pidada, väik-

SIRET KOTKA riigikogu maaelu-komisjoni liige keskerakond

Usun, et keegi ei soovi, et korduks rohkem kui kümne aasta tagune olukord, kui Vene kriisi tõttu olid põllumehed sunnitud ligi 30 000 lüpsilehma tapamajja viima.

Meie kaupmees ostab ja toob kauba kaupluse riiviletele ikka ju sealt, kus see on odavam. Nii tekibki olukord, kus meie põllumees ei suuda võõramaise toodanguga võistelda.

FOTO: MARIANNE LORENTS, TÖÖTLUS

semad aga mitte. Riik peaks praegu pakkuma lahendusi ja nägema riigieelarves ette põllumeeste täiendavat toetamist.

Usun, et keegi ei soovi, et korduks rohkem kui kümne aasta tagune olukord, kui Vene kriisi tõttu olid põllumehed sunnitud ligi 30 000 lüpsilehma tapamajja viima. See jättis mõru maitse suhu aastateks, sest lehmamad võib hävitada ühe päevaga, kuid uue noorkarja aretamine ja kasvatamine on aastatepikkune töö ja vaev. Kas tõesti ei ole tänane riigivalitsus suuteline õppima eelmises kriisis tehtud vigadest?

Sügiskuu alguses sai ametliku kinnituse fakt, et Eestisse on jõudnud ülimalt nakkav viirushaigus – Aafrika seakat. Praeguseks on see juba levinud Valga- ja Viljandimaalt Ida-Virumaale. Eestisse tuli seakat suure tõenäosusega just Põhja-Läti metsigade kaudu.

Eesti seisab silmitsi tõsise probleemiga, kuidas peatada üliohtliku tõve levik. Täna kirjeldavad paljud seakasvatajad oma olukorda kui süttelamat. Ettevõtjad ja talunikud teevad oma kulu ja kirjadega kõikvõimaliku ennetava töö selleks, et

seakat nende sigalasse ei jõuaks. Jahimehedki mõtlevad, kuidas metssigade seas piirata katku levimist. Kahjuks jätab riigivalitsus endast üha enam mulje, nagu ta peakski pealtvaataja rollis olema.

Põllumajandusminister Padar võiks võtta eeskujuna just Lätist ja Leedust, kus on olnud tunduvalt kindlakäelisemad seakatku leviku piirangud. Muide, 20. sajandi keskel oli Hispaanias ja Portugalis samalaadne katk, mille kadumine võttis aega 20 aastat. Et katk Eestis nii kaua ei kestaks, on riigil just täna vaja intensiivselt tegeleda ennetus- ja teavitustööga.

Eesti põllumajandust on eriti viimastel kuudel tabanud üks mure teise järel. Seetõttu on eriti kummastav kuulda Rõivase valitsuse suust, et põllumehi on võimalik toetada ainult lastetoetuste arvelt. See on labane demagoogia. Tegelikult see ei vastata tõele ning selline täiesti põhjendamatu vastandamine on ebaeetiline ja selgelt vale. Kui ikka reformierakonnal ja sotsiaaldemokraatidel oleks tõeline tahe nii lapsi kui maamehi aidata, leitaks raha nii lastetoetuste tarvis kui põllumeestele.

Kiri

Ville-Markus Kella mälestuseks

Tänavusel aastal on vikat lõiganud iseäranis isukalt muusikapõldu. Kuulsaid muusikuid on lahkunud rüdamisi, kui meenutada Peeter Sauli või Jaak Joalat, Rakvere saatis mõni aeg tagasi igavikku austatud orkestrijuhi ja pedagoogi Jüri Takjase ning alles hiljuti lõpetas heliseamise veel üks kelluke – Ville-Markus Kella.

Läinud reedel saatis seltskond muusikainimesi, nende seas sümfooniikute esindaja Anu Tali ja koorijuhtide poolt Aarne Saluveer, viimsele teele vahepeal ka Väike-Maarja rahvamaja juhtinud Ville-Markus Kella.

Arasaatmine läks nagu Tallinna krematooriumis tavaks – konveiermeetodil, ikka inimese nimi ja kellaaeg elektron-taolool – justkui Balti jaamas rongi ootel. Samas väga südamlik ja lihtne. Lugeja peatus Juhan Liivi ja Jaan Kaplinski appi võttes pea kõigil Ville-Markuse elu olulisematel etappidel.

Kohal olid ka Ville-Markuse pere, lähedased, Rakvere muusikakooli direktor Toivo Peaske, Rakvere meeskoori esitenor Juhan Kangur, muusik ja viimane ansamblikaaslane Harri Krausberg Assamalla, Pille Lille kontserdiagentuuri Virumaa esindaja ja Ville-Markuse töökaaslane Väike-Maarja päevilt Heli Komp ning teised.

Ville-Markus Kella oli lihtne ja sõbralik mees. Elas Karunga külas, töötas Väike-Maarja rahvamaja juhatajana, edasi Sillamäel ja Narvas õpetaja ning muusikajuhina. Viimasel ajal turvamehena Rakvere Vaala keskuses ning turvameeste juhina Põhjakeskuses.

Haigus lõpetas nii tema töömehe- kui muusiku-helilooja tee.

1993. aastal võitis Ville-Markuse teos “Roheline” ETV korraldatud keelpilliorkestritele kirjutatud loomingu konkursil esimese koha, lastest koosnenud žürii valis välja võitja. 2008. aastal toimus Väike-Maarja kirikus Ville-Markuse loomingut tutvustav kontsert, kus loeti ette ka tema luuletusi.

Aastaid on kestnud koostöö Juhan Kanguriga, kes on jäädvustanud Ville-Markuse seaded koguni mitmele CD-le.

Mina tutvusin temaga maavanem Einar Vallbaumi vastuvõtul. Leidsin temas kohe inimese, kellega sai rääkida muusikast, vahetada noote ja isegi üheskoos esindada artiste – organiseeris ta ju paaril korral Narva-Jõesuu “Puhk-pillilahinguid”. Ta käis ka Aseri orkestri kontserdil.

Huviliste jaoks on ERSO kodulehel kokkuvõtte Ville-Markus Kella tähtsama eluperioodi tegemistest Tallinna päevil. Kahju, väga kahju, et helilooja, sealjuures endine Nõukogude Liidu Heliloojate Liidu liige, terava kõrva ja mõistusega inimene, leiab niivõrd vähe väärtustamist meie üli-materiaalsel ja usuvaesel ajal.

Armastuse ja lootusega jääme ootama, et Ville-Markus Kella hääli ühineb teispoolsuses kõigi hiljuti lahkunud muusikutega. Koostöös sugulaste ja kohalike kultuuritegelastega tahame tulevikus tuua välja Ville-Markuse töid ning neid nii tulevaste põlvkondade jaoks salvestada kui elavas esituses.

Hillar Vimberg, muusik Viru-Nigulast

VÄÄRIKAS HOONE VANALINNAS

Omal ajal Rakverele oluliste inimeste koduks olnud maja nüüdsed elanikud valutavad südant pooleri oleva ehitustegevuse pärast. AARNE MÄE

Rakvere vanim puitmaja tahab ILUSAKS saada

Rakvere üht vanimat puitmaja on jõudumööda renoveeritud, kuid nüüd on pensionäridest majaelanikel raha ja jõud otsas, kuigi hoone pole veel lõplikult korras.

KRISTI EHRlich
kristi.ehrlich@ajaleht.ee

Pikk tänav 21 asuva maja elanike eestkõneleja Koidu Jurmani sõnul on neil puudu umbes 5000 eurot, et saaks lõpetada Pika tänava poolse fassaadi renoveerimise ja taastada ukse.

"Ehk firmad või keegi toetaks meie ettevõtmist," avaldas naine lootust, kuna eaka majarahva rahakott on tühjaks saanud, sest Eesti krooni ajal panustasid nad renoveerimistöösse 128 000 krooni, mis tuli kõik nende endi taskust.

Muinsuskaitseamet on hoonet taastamist toetanud 2005., 2007., 2009. ja 2013. aastal. Ameti kaudu saadud raha eest valmis projekt, vahetati katus, asendati mädanenud palgid ning Pika tänava poolsele fassaadile saadi kuni välisukse niu uus ja värvitud vooder peale.

"Muinsuskaitseameti ehitusjärelvalve tegija ütles, et kui mina viis aastat tagasi po-

leks majale katust peale saanud ja müüri korda teinud, oleks hoone kokku vajunud, lihtsalt mäest alla langenud," meenutas Koidu Jurman.

Muinsuskaitseameti Lääne-Virumaa vaneminspektori Mirjam Abeli sõnul on Pikk 21 majas sarnaselt teiste Pika tänava majadega probleemiks see, et puudub korteriühistu. "Proua Koidu on võtnud asjaajamise oma õlule, suur tänu talle. Ta hoolitseb maja eest, nagu kuulus see temale. Heas mõttes," kiitis Abel ettevõtlikku daami.

Ka järgmiseks aastaks on Jurman esitanud muinsuskaitseametele taotluse toetuse saamiseks. Abel kinnitas, et hooned, mille renoveerimiseks on juba toetust antud, püüab ka riik aidata lõpuni remontida, kas või juupi kaupa. Et Pikk 21 maja on muinsuskaitse all ja omakorda

erikaitse all kui ehitismälestis, kehtivad selle renoveerimisel rangemad piirangud ja ehitustegevus on ka kulukam, sest ehitaja peab olema muinsuskaitseameti ehitusloaga ehitusfirma.

"Kurb on, et Rakvere linnal pole jõudu Pikka tänavat toetada," nentis Abel.

Rakvere abilinnapea Rainer Miltop tõdes, et otsest rahalist toetust linn erasektorile ei ole kavandanud. Küll aga tulid ehitusfirmad kaasa enne 2010. aastat Rakvere linna algatatud projektiga "Rakvere linn kaunimaks" ning pakkusid oma teenuseid soodustingimustel.

Pikk 21 maja ehitati aastatel 1797–1798 kingseppmeister J. H. Schultzi tellimusel. Üle tänava asuva kunagise kreiskooli kerkides osteti puithoone ära ja sellest sai kreis-

kooli õpetajate maja. Rakvere linna ajaloo ja ehitistega hästi kursis olev Odette Kirss ütles, et majas on elanud kaks tähtsat meest: eesti soost haridustegelane ja kreiskooli inspektor Johann Jakob Nocks ning poeglaste gümnaasiumi direktor ja keeleteadlane Karl Leetberg.

1860. aasta paiku tehtud ümberehitusega pikendati hoonet põhja suunas umbes 4,5 meetrit. 1990. aastate keskel viis muinsuskaitseamet koostöös Rootsi muinsuskaitsega selle elamu näitel läbi puitmajade restaureerimistöde koolituse, mille käigus restaureeriti maja Pika tänava poolse fassaadi lõunapoolne osa: remonditi alumine palgirida, värviti osaliselt voodrilaudu, restaureeriti aknaid ja laoti ringi Pika tänava poolsele katusel kivid.

Hoonel on säilinud omaaegne mantelkorsten ja poolkelpkatus ning originaalaknad ja uks.

18. sajandi lõpus valmis Rakvere vanim puithoone.

Rakvere politseijaoskonda juhib uus mees

Alates eilsest juhivad Rakvere politseijaoskonda Põhja prefektuuris erinevatel ametikohtadel töötanud **Indrek Link**.

Jaoskonna endine juht Joel Alla hakkab tegelema ennetus- ja menetlustalituse juhtimisega.

Ida prefekt Vallo Koppel ütles, et jaoskonnajuhi konkursi võitis Indrek Link eeskätt oma varasema töökogemuse tõttu. Link on töötanud Põhja prefektuuris ka politseijaoskonna juhina.

"Kuna tema varasem kogemus pärineb teisest regioonest, rikastab see kindlasti Ida prefektuuri meeskonda," sõnas Koppel. "Lisaks on Indrekul tugev analüütiline mõtlemise võime, mis on uue töökorralduse käivitamise juures väga oluline. Olen veendunud, et Indrekul on

tugev tahe Lääne-Virumaa turvalisuse küsimustes eestvedajaks olla ja politseiteenus oma meeskonnaga uuele tasemele viia."

Indrek Link ise näeb maakonnapõhise politseitöö juurutamises uut väljakutset, kus saab rakendada oma varasemaid juhtimiskogemusi ja samas uusi hankida.

Eilsest läks Ida prefektuur seniselt büroopõhiselt töökorralduselt üle büroode ja jaoskondade põhisele. Uue struktuuri järgi on jaoskonnad büroodega võrdsel tasemel ja jäävad prefekti otsealvusse. (VT)

Päästjad ootavad koduohutusteemalisi videoid

Päästeteamet korraldab videokonkursi "Tuleohutus puust ja punaseks!", kuhu oodatakse videoid, mis näitavad, kuidas tagada kodus tuleohutust ning motiveerivad inimesi selle eest hoolt kandma.

Videoklippe saab esitada aadressil <http://bit.ly/1rg4Gzd> kuni 3. novembrini. Osalema on oodatud kõik huvilised alates 14. eluaastast. (VT)

Tööstushoones põlesid vahtplastitükid

Teisipäeva varahommikul kustutasid päästjad Tamsalus Beetooni tänava tööstushoones põlevad vahtplastitükid. (VT)

Triigist leiti käsigranaat

Teisipäeval tegid demineerijad kahjutuks Väike-Maarja vallas Triigi külas leitud käsigranaadi RGD 33. (VT)

Päevapilt

Haljalas avati pidulikult vast valminud ringristmik, mille ehitamisaega tehti algust juuli esimeses pooles. Ringristmiku avamisel mängisid torupillimuusikat kunstnikud Riho Hütt ja Raivo Riim ning Haljala kooli muusikaõpetaja ja rahvamuusik Viivi Voorand. Voorand oli uuele ristmikule pühendanud ka mahuka regilaulu, milles olid koha leidnud nii ajalukku läinud valgusfoorid kui tublid ehitajad, kes Haljalas kaks kuud tööd tegid. Viimaks ärgitasid esinejad kuulama-vaatama tulnud rahva ühisele rivitantsule. (VT)

OstuMölli

2. - 12. oktoober

Osta

25€ eest

ja **VÕIDA** Peugeot 208

PÄRISEKS!

Lisainfo ja kampaania reeglid www.bauhof.ee/kampaania

bauhof
EHITUS JA AED

Sirve Valdmaa: “Kevade” peaks käima pigem ajalooõpikuga kaasas

INNA GRÜNFELDT
inna.grynfeldt@ajaleht.ee

Tegite Rakveres lasteraamatukoguhoidjate päeval ülevaate lasteteenindusest Eesti raamatukogudes 2013. aastal. Mis esile kerkis?

Üle Eesti on kõige olulisemad märksõnad ikka lugejad-laenutused, kui palju käib laps raamatukogus, mida nad loevad ja kui palju võtavad koju lugeda. Samuti üritused, mida teeme, et laps raamatukokku kutsuda ja neid raamatu juures hoida.

Missugune pilt avanes?

Lapsed käivad nii ja naa, väga kurta ei taha, aga natuke on vähemaks jäänud võrreldes varasemate aastatega. Aga mitte hullusti. Õelda, et lapsed üldse ei loe, küll ei saa. On järjest enam ka seda, et kes loevad, loevad hästi palju, ja kes ei loe, ei loe üldse. Olen nelikümmend aastat seda tööd teinud ja selle ajaga on pilt palju muutunud.

Möödunud aasta oli üleriigiline pärimusaasta ja tänu sellele oli esiplaanil pärimuse edasiandmine lastele. Tundus, et see läks üle Eesti väga korda. Kõikides aruannetes oli pärimuse teema väga põhjalikult, toredate mängude, teemaürituste ja näitustega hõlmatud.

Eelmisel aastal olid juubelisünnipäevad Eno Raul ja Ellen Niidul. Las-

kirjutatud, et ka ühe lugeva perekonna ärakolimine annab raamatukogutöös tunda. Linnapildis pole ühe pere kolimine midagi, aga maal on oluline. Pessimismiks siiski põhjust ei ole. Aga alati võiks rohkem olla ja teeks rohkem, kui oleks publikut.

Lapslugeja kaob mingil ajal ära. Ta tuleb ainult õpetaja nõudmisel kohustuslikku kirjandust võtma või niisama aega veetma, aga mingil ajal ta väga raamatut ei taha. Olen ise kuulnud, kui lapsel telefon helises ja ta ütles: “Ah, tšillin kaupsis!” Tegelikult ju oli raamatukogus. Imestasin, miks ta nii ütleb, aga siin on ilmselt oluline eakaaslaste arvamus. Siin oleks mõtlemise koht – kuidas teismelist niimoodi kinnistada raamatukokku, et ta julgeks õelda, et on raamatukogus.

Missugust raamatut teismeline üldse on nõus lugema?

Raamat ei tohiks olla üle saja lehekülje. Väga loetakse lehekülgede arvu, vaatamata üldse raamatu sisu.

Neil on omad eelistused. Üks fenomenaalne kirjanik on Andrus Kivirähk, teine on Ilmar Tomusk. Nende raamatud leiavad lapsed alati üles, ükskõik kus või kuidaspidi need riulis on. Teisi paiguta, kuidas oskad, ja räägi, et on hea, aga ei mõju. Võib-olla meie, täiskasvanute ja õpetaja silmis on hea raamat, aga lastel tekivad omad eelistused.

koht. Et kui ta suudab liidri lugemise juurde kutsuda ja tema ütleb, et on kihvt raamat, siis ilmingimata sõber või sõbranna võtab selle. See on üks nipp, et last lugema saada.

Teismelistele on väga oluline, mida teine teeb. Neid on vähe, kes julgevad õelda, et mina teen teistmoodi. Nii on ka lugemise puhul.

Missugune paistab laste kohustuslik kirjandus raamatukoguhoidja pilguga vaadates?

Kooliti on asi väga erinev, kuna õppeprogramm on antud hästi vabaks. Kõige toredam on algklassides, kus õpikus on peatükkide lõpus hulga pilte raamatukaantest, ja enamasti võib laps ise valida. Ta tulebki raamatukokku, laseb kõik need ette kanda, valib ühe ja loeb läbi. Nii et esimese kuni kolmanda klassiga probleeme pole.

Teise kooliastmega – neljas kuni kuues klass – on asi teisiti. Seal on klassika, millega on selge, et nad peavad seda lugema. Aga tänapäeva lapsele on see väga raske. Seal peaks õpetaja või lapsevanem tegema kõrval suurt tööd. Aga seda saab vanem teha siis, kui ta on lapsele autoriteediks ja laps kuulab teda. Raamatukogutöötajat ta ei kuula. Nad tulevad kambakesi: õpetaja käskis “Päl-tänava poisse” lugeda, õpetaja käskis “Kevadet” lugeda ... Võtavad raamatu ja kohe jooksevad ära.

Kui kirjandusprogramme vaatasi-

“Me ei tohi last alahinnata. Ta leiab hea raamatu üles.”

SIRVE VALDMAA
Põlvamaa keskraamatukogu
lasteosakonna juhataja

sas. Lapsed ei saa ka raamatu keelekasutusest aru. Tänapäeva keelekasutus on hoopis teine. Õpetajad kurdavad, et lapsed ei saa ka tavaliste täiskasvanute keelekasutusest aru. Meie oleme harjunud vanasõnade ja kõnekäändudega, aga poolteist põlvkonda noorem laps ei saa sellest aru. Me peame järjest rohkem avama nende teoste tausta.

Mingil ajahetkel peaks laps kindlasti lugema “Kevade” läbi, aga võib-olla alles seitsmendas-kaheksandas klassis. Seda tuleks vaadata pigem kui ajalooramatut, mitte lasteraamatut. “Kevade” valiti küll 100 parima lasteraamatu hulka, aga tänapäeva lastele pole see enam lasteraamat.

Lugesite kõigi Eesti raamatukogude lasteteeninduse aruandeid. Kas ja millega jäi silma Lääne-Virumaa?

Silma jäid võistlusmängud. Ülemaakonnaline Krati-mäng, mis tähistas pärimusaastat, läks väga hästi korda ja oli intrigeeriv üritus; samuti otsimis mängud, kus otsiti vastuseid mööda linna – viidi laps raamatukogust välja, aga

Kuidas saavutada, et nooruk julgeks tunnista, et käib raamatukogus? Küsimust, kuidas laps raamatuga kokku juhatada, vaeb Põlvamaa keskraamatukogu lasteosakonna juhataja Sirve Valdmaa.

tekirjanduse suurtegitajate loomingu propaganditööd kõigjal.

Raamatukogude suur töö on raamatukogutunnid, mille puhul kutsutakse lasteaialapsi ja esimese klassi lapsi rühmiti raamatukokku. Tutvustame, mis raamatukogu on ja mis seal saab, kutsume lugema. Seda tehakse kõikjal.

Kas lugemise pilt on üle Eesti ühtlane või on mõnes paigas raamatulebememad lapsed?

Ahaa-elamus oli, et Ida-Virumaal loevad lapsed rohkem ja käivad rohkem raamatukogus. See suhtarv nii Kohtla-Järvel, Jõhvis kui ka Sillamäel oli kasvanud – nii lugejate kui ka laenutuste arv. Kui kokku lüüa, siis üleriigiline pluss tuleb suuresti nende arvelt.

Ka suuremad linnad paistavad silma. Toimub linnastumine, pered kolivad Tartusse ja Tallinna. Maal on probleem – koole jääb vähemaks, rahvastik väheneb. Ühes aruandes oli nii toredalt

Ilmar Tomusk on tuntud keeleinimene ja tema raamatud on väga heas keeles. Lapsed saavad aru, et see on ilus keel ja see on hästi kirjutatud, ja ongi huvitav raamat. Me ei tohi last alahinnata. Ta leiab hea raamatu üles.

Loetakse veel Ellen Niitu ja Aino Perviku Paula-lugusid. Uuematest eesti kirjanikest on Mika Keränen, kelle raamatuid loevad lapsed käskimata. Ka Piret Raua raamatud ei seisa riulis ja peab lapsele ütlema, et tulgu küsige teinekord uuesti. See võib võtta lugemise isu ära, aga teiselt poolt jälle tekitab isu, et kui teised ka loevad, järelikult on hea.

Kelle soovitus laps usaldab?

Ka aruannetest tuli välja, et lapsele on omaealise soovitus väga oluline. Oleks vaja soovitamisse kaasata ärksaid ja tublisid lapsi, kes oleks klassis või rühmas arvamusliidrid. See on raamatukogutöötajale ja õpetajale mõtlemise

me, siis keskkooli osa on rohkem muudetud, aga põhikooli osa on jäänud klassika puhul samaks. Võib-olla peaks mõne raamatu lugemise vanust tõstma, et laps saaks aru, et klassika on ka tore. Muudu on suur vahe sellel, mida tahan ja mida on vaja lugeda.

Laste ja vanemate murekohaks ongi kujunenud Oskar Lutsu “Kevade”. Veel eelmise põlvkonna lemmikute hulka kuulunud teos on praeguste lastele kauge ja raske.

Aeg on nii kiiresti muutunud, et me ei suuda tehnikaajastu lapsele sedagi selgeks teha, kuidas omal ajal üldse sai kuhugi koos minna, kui ei saanud kaaslaste mobiiliga helistada. Et läksid teise ukse taha ja kutsusid ta välja. Mis me siis veel räägime Arno ja Teele aegsest koolikorrast. Nad lihtsalt ei suuda sellest aru saada. Arvan, et “Kevade” peaks käima pigem ajalooõpikuga kaa-

ometi oli see seotud raamatuga. See oli hea nipp, et ärgitada last uurima, tundma huvi kodukoha ajaloo vastu. Oli teisi huvitavaid asju, mida saavad kasutada oma töös ka teised raamatukogud.

Meie igaaastane kokkusaamine, kus üks teeb kokkuvõtte nii suurte kui ka väikeste raamatukogude aruannetest, ongi kogemuste vahetamine, vaagimine, mida üksteiselt õppida. Inimesed on ju andekad ja mõtlevad igasuguseid toredaid asju välja. Ohoo-kohti leidub igal aastal.

Mis lasteraamatukogutöötajat rõõmstab, mis paneb muretsema?

See on meie aruande viimane küsimus! Ja seal tuli välja, et polegi eriti muresid – kõike saab ju teha, kui tahta, kokku leppida, initsiatiivi avaldada. Oli paar väikest murekohta, aga rõõmu oli hoopis rohkem. Ilmselt on meil ka väga optimistlikud inimesed tööl.

Küljetoimetaja Merly Raudla, merly.raudla@ajaleht.ee, tel 322 9118

Kust saavad RAHA noorsportlased?

Tublisid hakkajaid koolinoori, kes jaksavad ja tahavad õpingute kõrvalt tööl käia ja taskuraha teenida, leidub. Kui lisaks tarkuse taga nõudmisele on soov ka trennis ja võistlustel rassist, vaba aega raha teenimiseks naljalt ei jagu.

MERLY RAUDLA
merly.raudla@ajaleht.ee

Enamasti toetavad oma lapsi taskurahaga vanemad ja vanavanemad. Tihti jõuavad aktiivsemad noored tööl käia koolivaheaegadel. Pühendunud treenijatel ja lootustandvatel noorsportlastel on kulutused suured, sest korraldiku spordivarustuse hankimiseks tuleb välja käia üüratuid summasid. Kas ja kuidas tõsised spordinoored lisaraha teenivad?

Ohtrate tiitlitega pärjatud tubli rattaneiu, Kadrina gümnaasiumi õpilane Merili Sirvel ise raha teenida ei jõua, sest võistluskalender on tihe, ja nii palju kui vaba aega üle jääb, kulub see enamasti kas treeninguteks või puhkuseks. Aga toetajatelt ja koolilt on ta veidike taskuraha ikka saanud.

Mitmekülgne sportlane, edukalt nii maadluse kui kergejõustikuga tegelev rakverlane Tuule Sireli Mäe saab rahalist tuge vanematelt, sest treeningute ja õpingute kõrvalt tööl käimiseks aega lihtsalt ei jätku.

Noorukesel andekal Vinni ujumislootusel Anette Hallikul ei olnud vastust anda keerule.

“Kuna olen veel päris noor, ei ole kerge treeningute kõrvalt tööd teha. Praegusel hetkel on see isegi võimatu. Ei ole lihtsalt aega. Kuna mina tegelesin sellisel spordialal, kus kinkekaardid ei ole väga populaarsed, ei saa ka väga palju raha võistlustelt. Põhiliselt võistlusvahendeid. Ise ei pea tööl käimist praegusel hetkel väga oluliseks. Kui midagi vaja, küsin emalt “münte,” rääkis Hallik.

RANDO AAV/RALLYEE

Rakvere reaalgümnaasiumi abiturientidel, andekal rallisõitjal Roland Poomil ei jätku samuti õpingute kõrvalt tööl käimiseks aega.

“Koolgi jääb vahepeal võistlusperioodil tagaplaanile. Kuna ala, millega tegelesin, on väga kulukas, siis otsin pidevalt võimalusi, kust selle tarvis lisavahendeid leida, et saada hooaeg sõidetud,” selgitas motosportlane.

“Tuleb väga paljude inimestega suhelda ja nendelt abi küsida. Iga hooaja lõpp on selline, et ei tea, mida järgmine aasta toob. Oma rahakoti pealt sellisel tasemel enam sõita pole võimalik. Eks see mõte on kogu aeg kuskil peas ja mingil määral mõjutab ka kiirust, et peab auto tervena finišisse tooma, muidu on selleks aastaks sõidetud sõidetud,” lisas Poom.

Laekverest pärit jooksjale Kelly Nevolihhile garanteerib taskuraha kool, kus saab igakuist stipendiumi.

“Väiksemana sai palju vanaemal abis käia, vanaema kommiraha võlgu ei jäänud. Sel suvel töötasin turvamehena, turvasin suveüritusi. Olen ka puid istutanud ja maasikaid korjanud. Päris tõsisid tööd kogu suvi kaheksa tundi päevas pole tiheda võistlusgraafiku tõttu teha saanudki, aga pigem ajan vähemaga läbi, kui spordist loobun,” pajatas sisekaitseakadeemia õppur Nevolihhin.

Möödunud kuul Eesti kergejõustikukondisega Hiinast noorte suveolümpiamängudest isikliku rekordiga naasnud teivashüppaja Sander Moldau saab oma taskuraha vanematelt. Lisaks käib ta võistlustel kohtunikuks, saades nii natuke lisaraha.

“Suure osa taskurahast teenin aga nu-

3 X MARIANNE LORENTS, 2 X ARVET MÄGI

mismaatikaga. Ostan ja müün vanu münte,” paljastas Moldau huvitava hobi.

Edukate triatleetide, Rakvere külje all elavate õdede Rahel (pildil vasakul) ja Laura Kallase suuremad kulutused ja sissetulekud ongi seotud spordiga.

“Kui oled harrastaja tasemest veidi kõrgemale tõusnud, siis on vaja ka tippasemel varustust, mis on väga kallis. Osa spordivarustust oleme autasuks saanud. Ala nõuab kulukaid treeninguid, välislaagreid, võistlusi; stardimaksud, kütuseraha,” selgitas Laura Kallas.

“Kuigi ka väljastpoolt on abi väga mitmekülgne, on peaspensor ikkagi ema,” lisas ta.

2 X JÜRI SUURKIVI

“Meie võistlushooaeg on suvel, seega oleks võimatu suveks tööle minna. Olen varem tegelema mitme spordialaga, kus sain taskuraha teenida ka kohtunikuna. Võimaluse piires oleme ka praegu suurtel võistlustel abiks, sellega kaasnevad meile olulised materiaalsed hüved. Kuigi kallite kuuortide üüratu hinnaga hotellid ja söögikohad on meile tundmatud. Taskuraha teenimisel on abi ka meie maakodu ümbritsevast rikkaliku seene- ja marjasaagiga ligipääsmatust metsast.

Samuti olen abiks oma Raplamaal elavatel suurtalunikel vanavanematel. Olen õpetanud klassivendadele matemaatikat ja saanud esimesed kogemused treenerina. Kõik see kokku on üks suur ja suhteliselt väsitav rahmeldamine ning tulevikus, et edasi minna, oleks õigem leida sponsorid. Seni aga ei kahetse ühtki kulutust. Isegi kui sport elust välja jätta, on see kõik olnud üks suur investeering tulevikku,” rääkis Laura Kallas.

Spordivarustust leidub väga erinevas hinnaklassis. Kui spordihuviline on harrastajataseme seljataha jätnud, läheb tarvis ka paremat varustust, mis võib olla vägagi kulukas.

Näiteks algab jooksmiseks mõeldud treeningjalatsi hind 125 eurost ning võistlusjalatsil 149 eurost.

Lühikestest pükstest ja T-särgist koosneva jooksurõivakomplekti soetamine nõuab umbes 60eurost väljaminekut. Pikad püksid, särk ja jakk maksavad kokku tunduvalt rohkem, umbes 150 eurot või rohkem.

Kui on soov soetada triatlioni kalipso, siis hea veekindel türp maksab ligi 200 eurot, kuid väga hea eest tuleb välja käia poole enam.

Uujate võistlusteks sobilik põlvedeni ulatuv trikoo maksab 350 eurot, ujumispuksite ostul saab vähemaga läbi ja välja peab käima 250 eurot.

Maantee- ja ka maastikuratta ostul peab arvestama vähemalt tuhandeeurose väljaminekuga, kuid parema sõiduvahendi jaoks peab veel vähemalt 300–1000 eurot juurde panema.

AO **KONSUM** **MAKSIMARKET**
Laekvere A ja O, Kesk 15 Kunda Konsum, Mäe 33 Rakvere Maksimarket,
Sõmeru A ja O, Puiestee 6 Kadrina Konsum, Viitna tee 4 Lõotspilli 2
Simuna A ja O, Allika 2

NÄDALALÕPU PAKKUMISED

NELJAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

ROOSA VIINAMARI

RED GLOBE, kg
Itaalia, I klass

VÄRSKE KAUP OTSE ITAALIAST!

1.39

MAITSESTATUD SEAPRAAD

KAMARAGA, kg
Eestimaisest lihast,
~1 kg

5:29

2.99

ALMA KOHUPIIMAKREEM 4% 150 g

rosina, kakao, vanilli

0:75

0.45

3.-/kg

JACOBS KRÖNUNG

FILTRIKOHV

500 g

6:99

3.85

7.70/kg

HELE ÕLU SAKU

ORIGINAAL 4,6%

6x0,5 l

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada Teie tervist.

3.99

1.33/l + pant 6x0.08

PAKKUMISED KEHTIVAD 2. - 5. OKTOBRINI.

Toodete tavahinnad on Laagri Maksimarketi põhjal 26.09.2014 seisuga. Pilditel on illustreeriv tähendus.

Omavalitsused saavad kergliiklusteade ehitamiseks riigilt 4,6 miljonit eurot

Siseminister Hanno Pevkur allkirjastas siseriikliku programmi, millega toetatakse kergliiklusteade rajamist kokku 4,6 miljoni euroga.

“Peamiselt soovime toetuse abil ühendada lüngad praeguses kergliiklusteade võrgustikus just maapiirkondades, et inimesed saaksid probleemideta liigelda näiteks koolimaja, asulakeskuse ja elamupiirkonna vahel,” rääkis Pevkur, rõhutades, et kergliiklusteade lisandumine tõstab oluliselt piirkondade liiklusohutust.

Ettevõtluse Arendamise

ARVET MÄGI

Sihtasutuse regionaalarengu keskuse elukeskkonna arendamise valdkonnajuhi Jaak Puistama sõnul ei saa toetust Tallinna, Tartu, Pärnu, Narva ning Jõhvi ja Kohtla-Järve linnapiirkondade omavalitsused. (VT)

Rimi

tudish-piip
tudish-piip!
tudish-piip

PAKKUMISED RIMI SUPER- JA HÜPERMARKETITES

<p>1.29 1.99</p> <p>-35%</p> <p>Hele viinamari, kg</p>	<p>Mandariin, kg</p> <p>-30%</p> <p>2.69 KLIENDIKAARDIGA 1.89</p>	<p>Kokteilkobartomat, 500 g 2.98/kg</p> <p>-25%</p> <p>1.49 1.99</p>	<p>Rimi magus paprika, 170 g 7.59/kg</p> <p>-24%</p> <p>1.29 1.69</p>
---	--	---	--

PIIRATUD KOGUS

4.49
~~7.99~~

-44%

Jahutatud lõhe, kg

0.84
~~1.09~~

-23%

Rimi munad M, 10 tk
o.o8/tk

2.89
~~5.69~~

-49%

Sea abaliha kamaraga, kg

4.19
KLIENDIKAARDIGA
3.29

-22%

Luxus keskmiselt röstitud jahvatatud kohv, 500 g

- filterkannu
- presskannu

6.58/kg

+pant 24 x 0.08
9.99

Hele õlu Alexander Export, 5,2%, 24 x 33 cl
1.26/l

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

24.99
KLIENDIKAARDIGA
12.99

-48%

Finish All-in-1 nõudepesutahvel, 100 tk
o.13/tk

v.a. Juhkentali, Tatari, Laagna, Saue, Viimsi, Silikaadi, Pihlaka ja Tartu Kaubahalli, Postimaja, Tartu Tasku ja Jõhvi Rimi

5.79
~~9.65~~

-40%

Tualettpaper Zewa Deluxe Pure White, 3-kihiline, 24 rulli
o.24/rull

Pakkumised kehtivad Rimi super- ja hüpermarketites 30.09 – 06.10.2014 või kuni kaupa jätkub

Rimi

tudish-piip
tudish-piip
tudish-piip

NÄDALALÖPU PAKKUMISED KÕIKIDES RIMI KAUPLUSTES 03.10-05.10

2.29
2,99

-23%

Mango, kg

Rannamõisa jahutatud broilerifilee
portsjontükid, kg

-30%

4.89
6,99Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga.
Alkohol võib kahjustada teie tervist.

5.99

Rimi pakendatud salatid

- Bistro • spinat
- Ruccola • Toscana
- segasalat • Provencal
- Vahemere salati mix

-25%

1.59
2,69

-41%

Rimi
seahakkliha, 20%, 500 g
3.18/kg

Viin Nemiroff, 40%, 50 cl

- Original
- Maitsestatud viin Birch
- Maitsestatud viin Honey Pepper

ALKOHOLI PAKKUMISED KÕIKIDES RIMI KAUPLUSTES 30.09-06.10

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga.
Alkohol võib kahjustada teie tervist.+pant 0.08
0.65Õlu
Saaremaa Tuulik,
4,7%, 50 cl
1.30/l

4.99

Hispaania
kaitstud päritolunimetusega vein
Torres San Valentin, 75 cl
• Parellada, 10,5%
• Garnacha, 14%
6.65/l

8.59

Itaalia aromatiseeritud
vein Martini, 15%, 1 l
• Bianco
• Rosso
• Extra Dry
• Rosato

7.99

Brändy St.
Remy Authentic
VSOP, 36%, 50 cl
15.98/l

9.99

Rumm Bacardi, 50 cl
• Black, 40%
• Superior, 40%
• Gold, 37,5%
19.98/l

Akne ravimine nõuab kannatlikkust

Puberteedieas noorukeid kimbutav akne paraneb enamasti ise varases täiskasvanueas, kuid raviga saab kergendada haiguse kulgu, vähendada armistumist ja parandada patsiendi psühhosotsiaalseid heaolu.

Haigus algab puberteediea alguses (tüdrukutel veidi varem kui poistel), kestab viis kuni kümme aastat ning paraneb tavaliselt pärast 25. eluaastat, kuid vahel püsib ka kauem. Poistel ja tüdrukutel esineb aknet võrdse sagedusega, kuid raskeid vorme on rohkem meestel.

Akne tekkepõhjuseid on palju: pärilikkus, rasueritus- ja rasunäärmete sarvestumishäired, hormonaalsed nihked, bakterid jne.

Lisaks soodustavad akne teket suure rasvasisaldusega kosmeetika, nahalt loputamata seebijäägid ja muud ained, mis veelgi suurendavad pooride ummistumist. Samuti higistamine, ultraviolettkiirgus, mõned ravimid, kaudselt ka stress. Naistel ägeneb akne tihti menstruaaltsükli perioodil seoses hormoonide muutusega.

BABÉ (apteegikosmeetika firma) esindaja Eestis Hurmi Krikk ütles, et kindlasti ei ole olemas aknevastast imeravimit, mis sobiks ühtviisi hästi kõigile, seepärast ongi ravi pikaajaline ja kannatlikkust nõudev.

“Haigust otseselt ennetada ega vältida pole võimalik, kuid regulaarse näohooldusega, mõne haigust soodustava faktori – higistamine, rasvane kosmeetika, pigistamine – õigeaegse raviga on võimalik haiguse rasket kulgu oluliselt vähendada, seega vähendada võimalike armide teket,” lisas Krikk.

Lööbe katmine peitva kosmeetikaga aitab küll enesetunnet tõsta, kuid seejuures peaks see olema vähese rasvasisaldusega ja kergesti mahapestav. “Sagedasest värvimisest päeva jooksul võiks hoiduda, sest korduv meikimine ja meigi eemaldamine kahjustavad nahka rohkem,” soovitas Krikk, rõhutades, et meik tuleb õhtul näolt eemaldada.

Kui nahale on enne jumestamist kantud ravimit, peaks värvimisega ootama 20–30 minutit. Kasutusel on mitmesuguse toimega ravimid, mille kasutamine on äärmiselt individuaalne, mistõttu ravi saab määrata vaid arst.

Akne on krooniline rasunäärmete haigus näol, seljal ja rinnal, mis on seotud puberteediea hormonaalsete muutustega. Seda iseloomustab vistrikite esinemine nahal, rasuwoolavus (seborröa), komedoonide, põletikuliste sõlmede, mädavillide ja raskematel juhtudel ka armide teke.

Kõige sagedasem on krooniline nahahaigus puberteedieas (85–100 protsendil noorukitest) ja üks sagedasemaid nahahaigusi üldse. Näo haaratuse tõttu on akne suureks kosmeetiliseks probleemiks, mis tekitab noortele palju psühhosotsiaalseid raskusi. (VT)

INTERNET

VANA ROMU õuel hoidmine võib kulukaks minna

Uut seadust silmas pidades tasub pikalt seisva ja kehtiva liikluskindlustuslepinguta sõiduki ajutiselt registrist hoopis kustutada.

OVE MAIDLAV/POSTIMEES

Liikluskindlustus muutus uue kuuga

Eilsest hakkas kehtima uus liikluskindlustuse seadus, mis puudutab rohkem kui 600 000 Eesti inimest – kõiki mootorsõidukite omanikke ja kasutajaid.

ANDRES KONSAP
ERGO kindlustusdirektor

Kõigepealt meeldetuletuseks põhitõde: liikluskindlustus on kohustuslik vastutuskindlustus, mis kaitseb sõidukiomaniku ootamatu rahalise nõude eest. Ilma liikluskindlustuseta varitakse iga sõidukiomaniku sadadesse tuhandettesse eurodesse ulatuda võib finantsrisk.

Piisab vaid põhjustada liiklusõnnetus, kui kannatanult saabub rahanõue kas isikukahjude või sõiduki remondi hüvitamiseks, mis varem või hiljem ka täita tuleb. Samavõrd oluline on muidugi see, et liikluskindlustus tagab kannatanutele valuraha kiire sujuva kättesaamise, mida süsteemi puudumisel tuleks ilmselt sagedasti kohtu kaudu välja nõuda.

Seni sõlmisid kindlustusseltsid ja sõidukiomanikud tähtjatu liikluskindlustuse lepingu, mille alusel selts väljastas lepingu kokkulepitud tingimustel tähtjaliselt, kuni ühe aasta pikkuseid kindlustuspoliise.

Liikluskindlustuse lepingust saab aga alates oktoobrist tavaline tähtjatu liikluskindlustusleping, mille allkirjastamise kohta väljastab kindlustusselts poliisi. Eraldi dokumente nimetusega “liikluskindlustuse leping” ja “liikluskindlustuse poliis” enam ei ole.

Siiani sai liikluskindlustuse lepingu sõlmida vaid sõiduki omanik või tema määratud esindaja. Kindlustuskohustus oli alati sõiduki omanikul. Uue seaduse järgi lasub kindlustuskohustus omaniku asemel vastutaval kasutajal, kui ta on sõiduki registreerimistunnistusele märgitud. Liikluskindlustuslepingu võib sõlmida iga isik, kel on kindlustushuvi, seega kas või volikirja alusel sõidukit kasu-

tav inimene. Seega ei sea uus seadus mingeid piiranguid isikule, kes võivad kindlustuslepingu sõlmisel kindlustusvõtjaks asuda.

Sõiduki müümisel läheb senine kindlustusleping automaatselt üle uuele omanikule, vähendamaks riski, et sõiduk liikleb teedel-tänavatel ilma kehtiva liikluskindlustuseta. Kui seni läks liikluskindlustuse sõlmimise kohustus uuele omanikule üle sõiduki üleandmisel, siis alates oktoobrist toimub see omanikvahetuse kandmisel liiklusregistrisse. Samuti on uus säte, et sõiduki müüja ja ostja vastutavad tasumata kindlustusmakse korral kindlustusseltsi ees võrdsest. Nii peaks ka automüüja olema hüvitatud, et tehingu järel saaks uus omanik kantud liiklusregistrisse võimalikult kiiresti.

Kui sõidukit ei kasutata, võib see pärast kindlustuslepingu lõppemist olla registris ilma kindlustuslepinguta senise 24 kuu asemel veel 12 kuud. Sellel perioodil sõidukiga liigelda ei tohi. Kui sõiduk jääb pikemaks seisma, on mõistlik teha ajutiselt liiklusregistrist kustutada. 12 kuu möödudes rakendub registris olevale sõidukile Eesti Liikluskindlustuse Fondi sundkindlustus ja fond nõuab omanikult kindlustusmakse sisse kas või kohtutäituri kaudu. Sundkindlustuse makse tasumine on kohustuslik olenemata sellest, kas sõidukit kasutatakse või mitte.

Kõik seaduse jõustumise ajal kehtivad poliisid kehtivad edasi neil märgitud perioodi lõpuni, neid ümber vormistada pole vaja. Uus seadus kohaldub pärast jõustumist automaatselt ka kõigile kehtivatele poliisidele.

Liikluskindlustuse lõpetamine hakkab sarnanema teiste kindlustusliikide

lõpetamisega. See tähendab, et näiteks makse tasumata jätmisel on kindlustusandjal õigus kindlustusleping üles öelda, seega tuleb oma maksedistsipliini hoolikamalt jälgida.

Praegu kehtivad liikluskindlustuse lepingud on tähtjatu, kuid need jagunevad rahvakeeli “jah-lepinguteks” ja “ei-lepinguteks”.

Uue seaduse järgi saab aga liikluskindlustuse lepingu sõlmida kuni aastaks, et tagada igapäevase võimalus valida korrapäraselt endale meelepärane kindlustusselts. Siiski on ka alates oktoobrist võimalik sõlmida automaatselt pikenevaid lepinguid, kuid sel juhul saadetakse kliendile enne lepingu lõppu sellekohane teade. Leping pikeneb automaatselt ainult juhul, kui klient ei ütle lepingut üles ega sõlmi seda mõne teise seltsiga. Nii saab ka automaatselt lepingu korral vähemalt korra aastas mugavalt kindlustusseltsi vahetada.

Kui praegu lahendab klientide ja seltside vahelisi erimeelsusi eelkõige liikluskindlustuse vaidluskomisjon, siis uue seaduse kohaselt on kolmandaks sõltumatuks vahemeheks kindlustusseltside liidu juures toimetav kindlustuslepitaja. Lepitusmenetlus on tasuta ning kohtumenetlusest tunduvalt kiirem ja lihtsam.

Alates 2015. aasta jaanuarist võib teise sõiduki tekitatud kahju hüvitamiseks pöörduda ka oma kindlustusseltsi, kellega on leping sõlmitud ja keda usaldatakse. Harjumuspärase teeninduskanalite kaudu asjaajamine on kliendile mugav: oma kindlustusselts maksab hüvituse välja ning hiljem arveleb summad õnnetu põhjustaja kindlustusandjaga.

Osa kauplusi läheb üle talveajale

Sügise saabudes lähevad ka kauplused üle n-õ talveajale ja lühendavad suviselise lahtiolekuaegu.

Vaala keskuses asuv Maksimarket on alates eilsest avatud tunni võrra vähem, kella 9–21.

Eesti Tarbijateühistuste Keskühistu turundusdirektor Andres Lember ütles, et tarbija ootus ja turg määravad kaupluse lahtiolekuaega. “Eestimaalane on harjunud kauplusesse astuma hiliste tundeni, suvisel perioodil, kui püsib kauem valge, on klientide ootused hilisemale poes käigule veelgi suuremad.”

Ühest reeglit, millise kellaajani on ETK Grupi kauplused avatud, Lemberi sõnul ei ole, sest tarbijate vajadused erinevad piirkonniti. Seetõttu varieeruvad ETK Grupi kaupluste lahtiolekuaeg hooaega ja regiooni arvestades.

Selver muudab samuti kaupluste lahtiolekuaegu suveperioodil

ning septembrist läheb tagasi tava-pärasele graafikule. “Suvel käivad inimesed poes hommikul varem ja õhtul hiljem, eriti suvituslinnades. Sügistalvisel perioodil on hilisõhtuti külastatavus vähene, mistõttu on kella üheteistkümmeni avatud vaid üksikud suuremad poed,” põhjendas Selveri avalike suhete juht Annika Vilu.

Selveri kauplustest umbes pooltel muutusid lahtiolekuaegad, kuid Rakvere Krooni Selveris n-õ suveaeg kevadel ei alanudki.

Ka jäid samaks Põhjakeskuses tegutseva Rimi lahtiolekuaegad, kuigi Rimi on seda varem praktiseerinud ning teeb vahesel määral nüüdki.

“Seda põhjusel, et mõnes piirkonnas sageneb suvel kaupluste külastusaeg hilisel ajal,” põhjendas Rimi Eesti Food ASI kommunikatsioonispetsialist Katrin Bats. (VT)

Tarbijakaitseamet ootab Rakveres vastuvõtule

Tarbijakaitseametnikud nõustavad Rakveres iga kuu esimesel ja kolmandal teisipäeval kella 10–16 aadressil Eduard Vilde 2a. Seega võetakse oktoobrikuus vastu 7. ja 21. kuupäeval.

Tarbijakaitseamet ootab oma vastuvõtule kõiki neid, kellel on tekkinud kauplejaga vaidlus, kuid kes ei tea oma õigusi ega seda, kuidas edasi tegutseda.

Samuti võtavad tarbijakaitseametnikud vastu neid, kes on kauplejale kirjaliku kaebuse esitanud, ent ei ole sellele 15 päeva jooksul vastust saanud, või on kirjaliku kaebuse esitanud ja vastusegi saanud, aga vastuses pakutud lahendus ei sobi kaebuse esitajale. (VT)

PEETER LANGOVITS

Enamlaste HIRMUVALITSUS Virumaal 1918. ja 1919. aastal

Tänavu möödus 95 aastat päevast, mil Eesti sõjavägi ja Soome vabatahtlikud Virumaa vabastasid.

Et vabaduse hind on paraku kõrge, meenutavad meile Vabadussõja mälestusmärgid nende nimedega, kes 1918. ja 1919. aastal selle eest oma eluga tasusid.

TAAVI MINNIK

Tallinna ülikooli
ajaloo instituudi doktorant
toimetus@virumaateataja.ee

Ilma nende ohvriteta oleks tulnud eesti rahval maksta tõenäoliselt veelgi kõrgemat hinda, millest muu hulgas annab tunnistust enamlaste lühike, vähem kui kahe kuu pikkune võimutamine Virumaal. Toonasest Viru kreisist, mis koondas tänased Ida- ja Lääne-Viru maakonna, sai 1918. a detsembris ja 1919. a jaanuaris enim enamlaste käe läbi kannatanud Eesti maakond.

28. novembril 1918 alanud Eesti Vabadussõjas Virumaa kaudu Tallinna peale liikunud Punaarmee koondis koosnes veel detsembri algul kahe kolmandiku ulatuses sama aasta veebruaris Saksa okupatsiooni eest Venemaale pagenud eestlastest enamlaste poolehoidjatest, kelle osakaal hakkas järgnevatel lahingutes siiski kahanema.

Vene enamlaste eesmärgiks oli Vabadussõja ajal jätta vähemalt väline mulje, et Eestis toimuv on kodusõda, milles töörahvas võitleb Punaarmee toetusel kohalike baltisaksa parunite ning nende eestlastest kaasajooksikute vastu.

Selleks kuulutasid Eesti enamlased Vene seltsimeeste

juhtnõore järgides 29. novembril 1918 Narvas välja nõukogude vabariigi ehk Eesti Tööraha Kommuuni (analoogia Prantsuse töölisvalitsusega ehk Pariisi Kommuuniga 1871).

Kui esimesed Punaarmee luureüksused jõudsid 16. detsembril 1918 Rakverre, heiskasid mõned linnaäärsete agulite elanikud oma majadele punased kangatükid.

Enamikule virulastest, kes olid viimase aasta jooksul olnud tunnustajaks juba viie võimu tulekule-minekule, tähendas see siiski ärevat ootust – milliseks kujuneb see nn tööraha võim? Aga selleks, et inimelu kaotab edaspidi vähimagi väärtuse, polnud tõenäoliselt keegi valmis.

Enamlaste võimupäevil sai Rakvere ja Virumaa faktiliseks ainuvalitsejaks Tartus sündinud endine maaler Johannes Hansing, kes oli korraga nii Virumaa Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee kui eesti enamlaste tšekaa (salapolitsei) analoogi ehk kohaliku kontrrevolutsiooni vastu võitlemise komisjoni (asutatud 18. detsembril 1918) esimees.

Järgneva kolme nädala jook-

sul arreteeriti Virumaal komisjoni ja selle karistussalkade eestvõttel ligemale 600 inimest, kellest vähemalt 141 tapeti.

Läbiotsimiste käigus rööviti arreteeritult kõik leitud väärisesemed, millest osa, nagu tunnistasid toonased enamlaste ajalehed, leidsid tee läbiotsijate taskutesse.

Kui Hansing veebruaris 1919 Tööraha Kommuuni juhtidele oma tegevusest ette kandis, avaldas ta kahetsust, et tapetuid nii vähe oli, teatades, et olnuks tema alluvuses rohkem mehi, oleks ta töö palju efektiivsem olnud.

Rakvere linnas sai põhiliseks hukkamispaigaks Palermo parkmets.

Uudised seal toimunud metsikustest vapustasid pärast Rakvere vabastamist tervet Eestit ning jõudsid ka suurte Lääne-Euroopa ajalehtede veergudele ühes õovastavate fotodega massimõrvast.

Rakvere vangimajas kinni peetud arreteeritud sunniti 29. detsembril 1918 kaevama suurt hauda, mis, nagu kinnitasid nende valvurid Punaarmee Viljandi kütipolgust, oli mõeldud sakslastest sõjavangidele, keda

Rakvere linnarahvas on kogunenud vaatama enamlaste ohvrite massihaua avamist Palermo metsas pärast linna vabastamist 12. jaanuaril 1919.

EESTI FILMIARHIIV

oli plaanis Rakveres suurel arvul maha lasta.

Kuid selle asemel lasid Viljandi kütipolgu sõdurid Hansingi käsul samas paigas 30. detsembril maha 16 arreteeritud, kelle kehad kaeti õhukese mulkkihiga. Sama kordus 6. jaanuaril 1919: Palermo metsa käsutati 16 vangi, kes seal maha lasti.

Kui Rakverele lähenesid Eesti väed ning Soome vabatahtlikud, haaras enamlastest võimumehi paanika. Valmistuti enne põgenemist hukkamisele kõik nende käes vangis olnud 130 inimest. Palermo metsa viidi esmalt neist 56, kellest Viljandi kütid tapsid kuulipildujavalangutega 50. Kuuel ohvril õnnestus massimõrvast pääseda ning hukkakajate lahkumise järel neile peale kukkunud surnukehade alt välja ronida.

Edasised tapatalgud aitas ära hoida Rakvere vangimaja

valvuri Otto Timoleoni ning kirjutaja Johannes Prinki tegutsemine, kes pärast esimeste vangide mahalaskmisele viimist avasid kambriüksed, päästes sel viisil 70 inimese elu.

Lisaks hukkamistele Rakveres terroriseerisid 1918. a detsembris ja 1919. a jaanuaris Virumaa elanikke enamlaste karistussalgad, kes otsisid kaitseliitlasi ja oma väeosadest maha jäänud eesti sõdureid, salaviinamüüjaid, aga ka lihtsalt neid, kes karistussalklaste silmis kvalifitseerisid kahtlasteks.

Neist suurimat, mille koosseisu kuulus umbes 40 meest ja mida juhatas Tööraha Kommuuni n-õ siseminister (täpsemalt siseasjade valitsuse juhataja kohusetäitja) Johannes Käspert, nimetati detsembri alguses Moskvas kasakate vastase karistusoperatsiooni käigus saadud haavadesse surnud Punaarmee komandöri auks Sieversi karis-

tussalgaks. Karistussalklaste metsikustele pani piiri Eesti vägede ootamatu ja kiire pealetung.

Põgenevad enamlased viisid Virumaalt pantvangidena endaga Venemaale kaasa 90 virulast, keda hoiti lühikest aega Petrogradi vanglates.

Kuna sealsed vanglad olid massiliste arreteerimiste tõttu ülerahvastatud, virulased vabastati, mille järel enamik oli sunnitud omal jõul näljasena ja rübalates läbi sõjategevuspiirkonnaks muutunud Loode-Venemaa alade kodumaale naasma.

95 aasta tagused sündmused on tänaste põlvete jaoks jäänud unarusse. Enamlaste lühike võimuperiood 1918 ja 1919 maksis elu 141 virulasele. Vaid eesti sõdurite ning soomlastest vabatahtlike toodud ohvrid päästsid toona hullemast, paisates Punaarmee ning tšekistid 20 aastaks Narva jõe taha.

141
inimest tapeti
Virumaal
punaterrori ajal
1918-1919.

Veel on soodne aeg soetada firmale uus sõiduauto

Alates 01.12.2014 muutuvad sõiduautode käibemaksu tagastuse alused.

www.DOCS.ee Euroopa suurim sõidukite online-veebitur!

mobile.de

Telli oma sõiduk Euroopa suurimalt sõidukite online-turult!

- garantiiga
- turvaliselt
- kontrollitud taustaga
- finantseerimisvõimalustega

Võta meiega ühendust ja uurime asja koos!

DOCS Baltic OÜ
Mustamäe tee 6b, 10621 Tallinn

Tel 660 8271, 501 5546
Faks 660 6723. E-post: info@docs.ee

DOCS
Direct Ordered Car Service

Küljetoimetaja Merly Raudla, merly.raudla@ajaleht.ee, tel 322 9118

RAKVERE ERAGÜMNAASIUM

Erki Noole tunnis said noored kõva mahvi

Eile hommikul viis endine edukas kümnevõistleja Erki Nool Rakvere eragümnaasiumis läbi kehalise kasvatus näidistunni.

“Kõik jäid ellu, see on põhiline,” kommenteeris Lääne-Virumaa kehalise kasvatus ainesektsooni esimees Rein Eensalu, kes on ühtlasi eragümnaasiumi kehalise kasvatus õpetaja.

“Erki Nool tegi jooksu- ja jõuharjutusi. Kõva üldkehalise ettevalmistuse treening. Jalad ja käed said kõva mahvi. Reielihased võivad homme kindlasti valusad olla. Seekord oli tunnis vaikus ja mingit mokalaata ei olnud. Oli väga hea tund ja tehti päris huvitavaid harjutusi, mida võiks edaspidigi korrata, kuna olid kõikidele jõukohased,” rääkis Eensalu.

Erki Noole oli eile Lääne-Virumaal toimekas päev. Sydney olümpia võitja osales ka Laekvere–Moora kergliiklustee avamisel. (VT)

Tarvas tegi Irbisele särü

Jalgpalliklubi Rakvere Tarvas võitis esiliiga 31. voo kohtumises idavirulaste kodumurul Kiviõli FC Irbis 3:2. Sellel hooajal ei olnud Tarvas idavirulasi veel kordagi võitnud. Seekord olid jõuvahekorrad muutunud ja keerulise pinnaga väljakult naasis Rakvere jalgpalliklubi kolme võidupunkti. Pall õnnestus vastaste väravasse toimetada ründaja Sergei Akimovil ja kaks korda tegi seda poolkaitse positsioonil mängiv Joonas Ljaš.

Praegu hoiab jalgpalliklubi Tarvas 38 punktiga liigatabeli seitsmendat kohta. Kuueandal kohal asub Nõmme Kalju FC II 39 punktiga, kaheksas on 35 punktiga Kiviõli FC Irbis. (VT)

Tapal teevad ilma noored aktiivsed käsipallurid

Spordiklubis Tapa on ühe alana mängitud pikka aega käsipalli. Eesti meistriliiga võistkonnas jooksevad vapralt platsile kogunud mängumeeste vastu A-vanuseklassi noormehed.

MERLY RAUDLA
merly.raudla@ajaleht.ee

Spordiklubi Tapa, meistriliiga klubi käsipallitreeningut vaatama jõudnud, tekkis tahes-tahtmata küsimus, kas oleme ikka õiges kohas. Pallid küll vihisesid, kuid mängumehed tundusid meistriliiga mängijate kohta väga noorukesed.

SK Tapa direktori ja käsipallitreeneri Elmu Koppelmanni kohtudes selgus, et saaliga me eksinud pole, sel hooajal ongi Eesti meistriliigas mängiva Tapa käsipallivõistkonna liikmete keskmiseks vanuseks 19,5 aastat.

“Sel aastal oli raske võistkonda kokku saada, kuna mitu mängijat lahkus. Kaimar ja Kaspar Lees võistlevad eelmise aasta Eesti meistri Kehra all, kolm meest siirdus Viimsisse,” selgitas Koppelman. “Nali naljaks, aga valmistame Tallinna kandi klubidele mängijaid ette,” lisas ta.

Spordiklubi Tapa Eesti meistriliiga võistkonna käsipallitreenerid vihisevad pallid ja kärisevad särgid.

MARIANNE LOORENTS

“Meie meistriliigavõistkond on üles ehitatud eelmise aasta B-klassi Eesti meistriliiga põlvkonnale. Pink on küll pikk, kuid samas ka lühike. Kaks noorimat on 14aastased. Andekad poisid, kuid meistriliigas on neil raske. Mäng on lihtsalt niivõrd kiire, jõuline ja võimas, meeste tase on poiste omast üle,” rääkis SK Tapa kolme käsipalli treeningurühma juhendav Koppelman.

“Selle hooaja eesmärk on koostada meeskond, kes on järgmisel aastal võimeline konkureerima kõrgematele kohtadele kui eelmisel aastal. Tahame sel aastal tulla kuue hulka. Võimalus noorte poiste pealt on olemas.

Eks paistab pärast esimest mängude voo, siis on võimalik juba aimata, kuhu asutume,” kõneles Koppelman.

Samal ajal kui treeneriga juttu rääkisime, käis spordisaalis kõva andmine. Spetsiaalse liimiga kleepuvaks tehtud pallid lendasid suure hooga väravasse ja vastu seinu. Tegutsesid tööpoolest ülkiirelt, jõuliselt ja agressiivselt. Lähemal seistes oleks kindlasti olnud kuulda isegi särgiõmbluste raginat.

Sel hooajal mängivad SK Tapa meistriliiga klubis peatreener Elmu Koppelmanni ning treenerite Jaanis Aroni ja Mihkel Koppelmanni – mängiv treener – käe all Ailar Puhasmets,

Sander Annula, Martin Adamson, Marek Puieräst, Gert Trofimov, Marek Palmsalu, Cevyn Tint, Hardo Levo, Margus Öun, Kristian Käbi, Siimo Tänavots, Mihkel Mändla, Rait Ageni, Kristjan Külmallik, Robert Hiimaa, Vahur Oolup ja Anti Lanno.

Praeguseks on SK Tapa meeste käsipallimeeskond mänginud kaks meistriliigakohtumist: SK Põlva Serviti ja eelmisel aastal meistriliiga põlvkonnale HC Kehra/Horison Pulp&Paper vastu. Mõlemas lahingus jäid peale vastased. Järgmine käsipallikohtumine leiab spordiklubi Tapa kodusalis aset täna, vastamisi minnakse Valga Kävaliga.

	VAIKNE JÕMIN	LEINAAJAL KANTAV RIETUS	VANKRI-TELG	POOLSAAR EUROOPAS	HAPNIK	RAAMATUKOGU	LIND	VIIRK	ÄGE SÕNAVAHETUS
ÜLEMINNE KORRUS									
KESK-VAHE					SUUR KARP				
MAITSETAIM						KORRATAI (LD. K.)			
NIINIMETATUD			MAOTU			STIIL XVII-XVIII SAJ.			
PURJUSPÄI	...FOOBIA (VEEHIRM)	VOLGA LISAJÕGI	SULAKIVIM	...FOOBIA (PIKKADE OOTAMISTE HIRM)	NOOT	E. VEHLKEJA (IN. +N) USA HELILOOJA		EINSTEIN MOOTORIOLIDE TOOTJA	
OSA SAAMAS				E. NÄITLEJA (IN. +N)		KEEMILINE ELEMENT SAAGI UNT-SUMINEK			
									... PÄRN (KORV-PALLUR)
GEOM. KUJUND					TEKSTI AVALDAMINE TOIDU		RAGULKA		
BAARIUM		PIRIN				E. KIRJANIK		MOES	
		LILLELAPS				MOOTOR TEEB ...		LAMBAKE	
NJUUTON	VIETNAMI PEALINN					LÕUNAMALINE PUU KOER (LÄSTEK.)		KALAPÜÜGIVAHEND SIDESÕNA	
	ANUM								
ÕINE SÕBER		SENEGALI PEALINN				UUDISTE-LUGEJA TÜKK			
		MICROSOFT							
HINGUSELE MINEMA				JÕGI EESTIS	PIKO		JÕGI AAFRIKAS		
							PULKÄHT		
KIHUSABA						KREEKA TÄHT			

Kergejõustiklased panid staadioni selle hooaja võistlusteks lukku

Kergejõustikklubi ViKe korraldatud spordipäeval lõpetasid kergejõustiklased kodustaadionil võistlushooaja. Spordipäeval asusid võistlustule kõikide vanuseklasside esindajad. Mõõtu võeti kettahetees, kuulitõukes, odaviskes ja vasaraheites.

Parima tulemuse saavutas Koigi noormees Kert Piirimäe, kes tõukas A-vanuseklassis kuuli 19.10.

A-klassi noormeestest saavutasid häid tulemusi ja tegid isiklikke rekordeid teisedki. Sander Moldau (Rakvere SK/Vinni) heitis ketta 46.15, Hans Cristian Hausenberg (Tartu) viskas oda 58.50.

Meie noortest saavutas parima tulemuse Tapa noormees Andres Alla, kes viskas oda juuniorite vanuseklassis 54.19. Vasaraheites sai parima tulemuse A-vanuseklassi noormees Leonid Liutkevitsius (Sillamäe) 54.93.

Tüdrukute C-vanuseklassis tõukas Rakvere neiu Marie Helene Saaver kuuli 9.13. A-vanuseklassis võistelnud rakverlanna Veronica Ivanov viskas oda 30.83.

Vilja kandis ka Laekvere jooksneiu Kelly Nevolihhini rekordiüritus ühe miili jooksumiseks noorsoo vanuseklassis on nüüd 4.56,7.

ERAKOGU

Viimased Eesti kergejõustiku meistrivõistluste medalid anti välja möödunud nädalavahetusel Piritall toimunud eکیدenis.

Eکیدenis on teatejooks maratondistantsil, kus distants jaguneb kuue sportlase vahel vastavalt 5 km, 10 km, 5 km, 10 km, 5 km ja 7,195 km pikkusteks teatevahetusteks. Medaleid jätkus Virumaaalegi.

Kergejõustikklubi ViKe naiskond koosseisus Eila Pakkanen (Tallinn), Elery Zadoski (Kunda), Ela Vulla (Saksi), Kaidi Kivioja ja Egle Helene Ervin (Rakvere) ning Kelly Nevolihhin (Laekvere) jooksid välja pronksmedaliväärilise aja 2.51,50.

Meie meeskonna – Elar Vulla (Saksi), Anton Basmanov, Risto Põlluste, Andrus Lein (Vinni) ning Ago Veilberg (Tamsalu) ja Raido Ränkel (Sõmeru) – aeg oli 2.24,52 ja see andis viienda koha. (VT)

Pikk 8, 44307 Rakvere
E-post: toimetus@virumaateataja.ee
 reklaam@virumaateataja.ee
Internet: www.virumaateataja.ee

Kuulutused ja ajalehe tellimuste vastuvõtt toimetuses E-R kl 9-17
 Klienditeenindaja:
 Maret Sepp 322 9110
 maret.sepp@ajaleht.ee
Peatoimetaja:
 Aarne Mäe 322 9101
 aarne.mae@ajaleht.ee
Peatoimetaja asetäitja:
 Eva Samolberg-Palmi 5340 4063,
 322 9114
 eva.samolberg-palmi@ajaleht.ee
Uudistetoimetaja:
 Andres Pulver 504 2186, 322 9103
 andres.pulver@ajaleht.ee
Arvamustoimetaja:
 Risto Kukk 322 9105
 risto.kukk@ajaleht.ee
Reporterid:
 Toomas Herm 525 0277, 322 9104
 toomas.herm@ajaleht.ee
 Merly Raudla 322 9118
 merly.raudla@ajaleht.ee
 Inna Grünfeldt 322 9128
 inna.grunfeldt@ajaleht.ee
 Eva Klaas 322 9113
 eva.klaas@ajaleht.ee
 Kristi Ehrlich 322 9117
 kristi.ehrlich@ajaleht.ee
 Teele Üprus 322 9107
 teele.yprus@ajaleht.ee

Fotograafid:
 Meelis Meilbaum 5301 7746, 322 9124
 meelis.meilbaum@ajaleht.ee
 Marianne Loorents 5912 4080, 322 9102
 marianne.loorents@ajaleht.ee
Keelitoimetaja:
 toimetajad: Eno Noorväli 322 9125
 eno.noorvali@ajaleht.ee
 Niina Leek 322 9123
 niina.leek@ajaleht.ee
 korrektor: Hele Kulmar 322 9123
Küljendus:
 Toomas Erapart 322 9121
 Andres Ott 322 9124
Reklaamitoimetaja:
 reklaamitoimetuse peaspetsialist
 Ene Sarjas 322 9100
 ene.sarjas@ajaleht.ee
 müügispetsialist
 Airi Bachmann 502 3845, 322 9108
 airi.bachmann@ajaleht.ee
 müügispetsialist
 Ingrida Retsold 502 4226, 322 9111
 ingrida.retsold@ajaleht.ee
 müügispetsialist
 Ester Salamets 5307 3622, 322 9112
 ester.salamets@ajaleht.ee

Väljaandja:
AS Ühinenud Ajalehed
 Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaas-
 toimetada ning lühendada. Kaas-
 toid ei tagastata ega retsenseerita. Välis-
 autorite honorarid kantakse autori pan-
 gaarvele kord kuus järgmise kuu
 5. kuupäeval. Kõik ajalehes Virumaa
 Teataja avaldatud artiklid ja fotod on
 autoriõigusega kaitsitud, nende repro-
 duseerimine, levitamine ning edastami-
 ne mis tahes kujul on ilma ASi Ühine-
 nud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta kee-
 latud.
 Sisuliste kaebustega võib pöörduda
 pressinõukogusse pn@eal.ee või tel
 646 3363. Virumaa Teataja ilmub viis
 korda nädalas. Trükk: AS Kroonpress,
 Tähe 133, Tartu. Trükiarv 6068.

Teisipäeval ei sündinud
 Rakvere haiglas
 ühtegi last.

Avaldame siirast kaastunnet
 Kristo Dönnele
 kalli ema kaotuse puhul.

Töökaaslased
 Jäls Ehituse OÜst

Kui kandlekeeled katkevad,
 siis lõpeb lauluviis ...

ÕIE MATIKAINEN
 Südamlik kaastunne Evale
 kalli õe ja endise kolleegi
 kaotuse puhul.

Töökaaslased Porkuni kooli
 õpilaskodust

KINNISVARA

Anda üürile heas korras suur elu-
 maja Kadriinas. Elamispinga 215
 m², hind 2,1 € m² kuus. Kontakt
 522 3269, 516 5252.

Müüa 3toal renov. korter Vaimast-
 veres. 5000 €. Tel 5388 4100.

Ostan maad. 529 3609.

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja
 põllumaad. 504 5215, 514 5215.

Üürile anda garaaz Rakveres Tuule
 tn lõpus, tel 5385 9150.

Üürile anda renoveeritud 2toaline
 korter Rakvere kesklinnas.
 5558 3730.

METSAMATERJAL

Kuiv lepp ja kuiv kask 40 l võrku-
 des. Tel 517 1522.

Müüa halupuid 5 m alustel, kõik
 puuliigid eraldi. 5399 3702.

Müüa kaseküttepuid. Tel
 5344 1249.

Müüa kasepuid, koorem 4 m. Tel
 527 9361.

Müüa kuivi kaminapuid 40 l võrk-
 kottides, kütteklotse ja -graanu-
 leid, puit- ning turbabriketti.
 504 5632.

Müüa saetud, lõhutud
 küttepuid koos veoga.
 Tel 5919 8644, 513 1240.

Müüa küttepuid (ka kuivi), hinnad
 soodsad. Tel 5554 6093.

Müüa küttepuid (ka kuivi) Vinnis.
 Tel 5783 8999.

Müüa KÜTTEPUID, koorem 4 ruu-
 mi. Tel 504 3246.

Müüa lõhutud küttepuid,
 ka 3 m. Metsamaterjali
 transport. Info 5695 5572.

Müüa soodsalt küttepuid al 29 €. 507 4553.

Müüa soodsalt küttepuid koos
 veoga. Asume Kadriina lähedal. Tel
 5199 4895.

OÜ Multi Varius müüb 3 m ja lõ-
 hutud KÜTTEPUID (kõik puuliig-
 id). 501 3862.

OÜ Puider müüb sanglepa kütte-
 pindasid. Info kella 10-12 esmasp,
 kolmap, reedeti tel 322 4929.

Pidevalt müüa küttepuid, veovõi-
 malus. Asume Kunda lähedal.
 523 4142.

PÕMM 3 m ja lõhutud odavad
 KÜTTEPUUD. 5646 0921.

MUUD

Müüa gaaspõletid. Kolm otsikut,
 kergesti paigaldatav gaasiballooni-
 le (reduktorit ei vaja). 17 € tk.
 551 6094.

Müüa puidust riidekirst (50 €),
 kangastelged (200 €), 50raamine
 roostevaba meevurr (500). Tel
 551 6094.

TÖÖ

Otsime täiendust enda ridadesse
 rebasefarmi nahastushooajaks,
 mis algab novembri alguses. Kas-
 us tuleb töökogemus just Soom-
 es karusnahafarmis. Info
 5624 2019.

Pakume tööd põhikohaga MIG/
 MAG keevitajatele Soomes. Abiks
 töökogemus, hea jooniste lugemi-
 se oskus ja mõningane soome kõ-
 nekeel. CV saata prof.sol@mail.ee.
 Lisainfo +372 5569 7221.

Planeerite töötada välisriigis?

Ärge laske ennast petta ja
 ekspluateerida!

Tasuta juriidilised
 konsultatsioonid (lepingute
 kontrollimine) ja praktilised
 nõuanded inimestele,
 kes otsivad tööd välisriigis.

Helistage tel 660 7320
 info@lft.ee

Teenust pakub Inimkaubanduse
 Ennetamise ja Ohvrite Abistamise
 Nõustamisliin (E-R 10-18)
 MTÜ Living for Tomorrow
 www.lft.ee

KONSULTATSIOONID ON ANONÜUMSED JA TASUTA!

Pakun tööd metsaväljaveotraktor-
 ristile. Info 510 7691.

Soomes vajatakse ülddehüstöölisi.
 5669 6414.

Töö Soomes kahele MIG-MAG
 keevitajale. Tel 5845 5548.

Vajame metsaväljaveotraktorile

JOEL TOOMING

Südamlik kaastunne
 Marile, Liivile ja Erikale
 kalli venna kaotuse puhul.

Villu, Helmi, Meedi, Raunald,
 Arvo, Sirje ja Ahto

Sügav kaastunne
 armsale õpetaja Edale isa
VALDU OTSA
 kaotuse puhul.

Triinu lasteaia Puhhi rühm

Mälestame endist töökaaslast BERNHARD KIRSSI

Avaldame kaastunnet
 lähedastele.

Elvi, Arne, Jaan,
 Karl ja Voldemar

Mälestame kallist
JUTA KENSI
 ja avaldame kaastunnet
 lähedastele.

Perekond Põhjala

operaatorit. Tel 511 1666, aarne@
 maad.ee.

Vajatakse autojuhti rahvusvahelis-
 tele vedudele (C-E-kat, eelistatud
 töökogemus). Tel 552 2490.

PÕLLUNDUS

Hulja veski müüb SÕODAJAHU.
 Tel 527 3880.

Müüa toidukartulit "Arielle", "Vi-
 neta", "Laura" 30 senti kg, vedu.
 Vahemetsa talu, 520 2036.

Müüa toidukartulit "Maret", "An-
 do" ja "Reet". Tel 504 6887.

Ostan randaali, Kvernelandi adra
 ja haagise. Tel 5613 1000.

Ostan Vene ratastraktoreid ja va-
 ruosi, mootoreid, rehve, sõnniku-
 laotajaid. 5609 6431.

SÕIDUKID

Autode kokkuost. 553 3060.

Autode kokkuost. 553 3060.

TEADE

11. okt kl 10-16 oktoobrilaat
 Paide kultuurikeskuse juures.
 Kauplejate registreerimine www.
 paidekultuurikeskus.ee, 384 9130.

TEENUS

KOLITAKSO, tel 504 3246.

Korstnapühkija. 5560 4046.

Küttepuidude lõikamine, lõhkumine
 12-15 € tm. Tel 5396 7664,
 kaido444@gmail.com.

Pressin õunamahla. Tel
 5390 9168.

Joogatunnid Gustavi Majas
 Pikk 28. Tel 521 6860.

Puude lõikus ja langetamine
 kõitega ronides. Professionaalne
 teenus mõistliku hinnaga. www.
 puulangetus.eu. Tel 5822 8154.

Rakkekaevude kaevamine, puhas-
 tus ja remont. Tel 5638 1774.

VIRU MATUSETEENUSED
 Rakveres Kunderi 6.
 Külmik. 322 3046.
 MATUSSEABI 24 h 516 1480.

RAKVERE MATUSSEBÜROO
 Tallinna 15, tel 324 4473.
 Juhataja Aare Rohumets.
 MATUSSEABI 24 h, 516 4699,
 külmik Haljalas.

SAE- ja VÕSALÕIKUSTÖÖD. Tel
 5380 4643.

Salvakaevude kaevamine, puhasta-
 mine, remont. 5672 7555.

Septikute müük ja paigaldus, süva-
 veepumpade paigaldus. Tel
 521 7415, info@veegrupp.ee.

Teraapiaseansid "Rännak" ja
 "Vabastav hingamine". Tel
 521 6860, www.laurem.ee.

Soodsad HAUAKIVID ja -PLAA-
 DID Rakveres Pikk 3. 504 0320.

Valmistame ja paigaldame
 PUITTREPPE. Tel 502 5851, www.
 trepivabrik.ee.

www.toonklaas.ee. Auto- ja ma-
 jaklaaside toonimine. 522 2511.

Õigusabi, Turu plats 3-15 Rakvere,
 4. korrus. Tel 528 2337.

A-TORU, SANITAARTEHNILISED
 TÖÖD. 5332 4749.

Üldehitus-, remondi-, sise- ja vä-
 lisviimistlustööd. Tel 518 7131.

MÜÜK

ELUSKANADE LÕPUMÜÜK! Lin-
 nu talu müüb Valgamaal Tagulas

esitlevad:

HOIDISTE- KONKURSS

"Paabu 2014"

- 3 katekoogriat: soolane, magus ja napsud
- UUS kategooria: koduveinid ja -liköörid
- Osalemiseks too alates 1. novembrist Virumaa Teataja toimetusse (Pikk 8) üks purk hoidist või pudel veini või likööri
- Võistlustööle lisa leht osaleja nime, kontaktandmete ja retseptiga, märgi kas tegemist on soolase või magusa hoidisega, kas tegemist on veini või likööriga
- Osaleda võib kõigis kolmes kategoorias ja mitme võistlustööga
- Hindamine ja autasustamine 21. novembril.

Üritust toetavad:

KUHU MINNA

ÜRITUS

LÄÄNE-VIRUMAA KESK-
 RAAMATUKOGUS täna, 2.
 okt kell 16 Priit Koppeli karika-
 tuurinäituse avamine.

VIRMA PUBIS reedel, 3. okt
 Anmatino ja retrodisko, lau-
 päeval, 4. okt Hellad Velled ja

retrodisko. Algus kell 22. Tasu-
 ta.

KATARIINA KELDRIS tantsu-
 õhtu laupäeval, 4. okt Raen
 Väikene raadiost Elmar. Algus
 kell 21.

NÄITUS

RAKVERE GALERIIS Mall Vär-
 va loodusfotode näitus "Imeli-
 sed hetked".

aasta munenud Hy-Line tõugu ka-
 nu 1 € tk ja noori munejaid kanu 7
 € tk E-P kl 8-14. Tel 503 1485,
 501 7500.

KANTKÜLA PUUHOOV müüb 30
 cm kütteklotse, prusse ja laudu.
 Tel 515 7603.

Kuivad kütteklotsid lahtiselt ja pak-
 kitult, kaminapuid, turba- ja puit-
 brikett, pellet. Vedu. Tel 506 8501.

Müüa mahedalt kasvatatud talu-
 sealihha veerandikena 2,6 € kg. Ve-
 du tasuta, tükeldusvõimalus.
 5343 6876.

Ehitusliiva, -krusa müük ja
 transport. www.liiv-virumaal.ee.
 518 3098.

Müüa PÖRANDALAUDU, SISE- ja
 VÄLISVOODRILAUDU. Vedu ta-
 suta. 5593 6326.

Müüa pöranda-, voodri- ja põ-
 randalaudu. Erinevad laiused.
 Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Müüa saematerjali, voodri- ja põ-
 randalaudu. www.toomonu.ee,
 508 9215.

Müüa sise- ja välisvoodrilauda
 ning pörandalaudu, erinevad pro-
 fiilid, parim hind. Transpordivõim-
 alus. Tel 513 2021, voodrilaud.ee.

Müüa sise-, välis-, sauna- ja
 pörandalaudu. Voodrilaudade
 värvimine. Transp.
 528 8224, 516 5192.

Müüa uus ÕHKSOOJUSPUMP
 Eurom WAC 11 R (soojatootlikkus

3,5 kW) 350 €. Tel 520 9960.

Soodsalt uued koduõmblusmasi-
 nad, tööstuslikud õmblusmasinad
 (universaal, sik-sak, 220 V), 3niid-
 dioverlok, salapiste, ahelapiste, va-
 rukamasin. Tel 324 5085,
 558 8429 Priit.

OST

Ostan ajakirja Minu Käsitöö
 12/2013 (detsembrikuu) numbri.
 Tel 5198 5610.

Ostan taruvaiku. 521 3894.

ÄRA ANDA

Annan ära tasuta sõnnikut. Vaja-
 dusel kojuvedu! 5648 4083.

KASUTATUD ASJAD

Ostame tuhandeid VANAAEG-
 SEID ASJU (ka mööblit ja vääris-
 metalle). Tühjendusostud majapi-
 damiste likvideerimisel. Raha ko-
 he, kojukutsed tasuta. Hansa An-
 tiik, Pikk tn 7, Rakvere. Tel
 324 0542, 528 2330.

Ostan 5-liitriste Saaremaa Tuuliku
 õllepurgi. Info 5646 5177.

OKTOOBRI PRILLIKLAASID kuni -50%

Optometri visiit tellijatele TASUTA!
Registreerida tel 325 5383.

opti.ee
Tallinna Optika - kindel valik!
Tapa, Pikk 7, tel 325 5383

Külastage meie kogulehekülge www.opti.ee

soojapood www.soojapood.ee
mehis@soojapood.ee
5553 9162

MEIE JUUREST LEIATE LAHENDUSE OMA KÜTTEMUREDELE

- Akumulatsioonipaakide tootmine, müük, transport üle Eesti
- Pelletkatlad
- Katlamajade rajamine

Sotsiaalvaldkonnas tegutsevate mittetulundusühingute tegevustoetuse taotlusi 2015. aastaks võetakse vastu kuni 15. oktoobrini. Taotluse võib esitada kirjalikult Rakvere Linnavalitsusse aadressil Tallinna 5, 44306 Rakvere või elektrooniliselt, digitaalselt allkirjastatuna.

Taotluse vormi saate Rakvere Linnavalitsuse kodulehelt või kantseleist.

Täpsem info sotsiaaltöö peaspetsialistilt tel 322 2333.

esuitsud.ee

Tartus - Anne Keskuses ja Sepa Keskuses
Põlvas - Kesk tn 5
Rakveres - Kroonikeskuses

VÄGA HEAD HINNAD alustajale ja kasutajale!

E-sigaretid | E-vedelikud | Lisatarvikud | Varuosad

Kui soovid kindlat töökohta pidevalt laienevas ettevõttes, siis tule tööle Maximasse!

Rakvere Maxima X kauplus kutsub tööle

KASSAPIDAJAID-MÜÜJAJAID

Info tel 602 3116 • personal@maxima.ee

MAXIMA Meil on tulevikku!

www.landeker.ee

ÕÜ LANDEKER

ÕÜ Landeker ostab metsa ja maad, sobib ka läbiraiutud ja hüpoteegiga maa, ettemaksu võimalus!

Tel 489 4055, 511 0415, 517 9866, faks 489 4962.

OSTAME

- kasvava metsa raieõigust
- metsakinnistuid
- metsamaterjali

Aru Metsagrupp OÜ
arumetsagrupp@gmail.com
+372 5649 6605
www.arumets.ee

ARUMETSAGRUPP

E-R 9-17
Rakveres Laada 41
(Sissepääs hoovipoolt)

Tel 5567 7790
info@kullatibu.ee
www.kullatibu.ee

AS Rakvere Metsamajand valmistab

- PUIDUBRIKETTI
- SAUNU JA SUVILAJAID
- VOODRILAUDU
- TERRASSILAUDU

Tel 326 0850
HINNAD SOODSAD.
Tähtajad lühikesed.

www.rakveremm.ee

maasturid **off-road varustus**

Roosna - Alliku

maastikuautode varuosad ja remont

Roosna-Alliku, avatud E-R 9-17
tel 382 0123, 513 2551, info@maasturid.ee, www.maasturid.ee

PAKUME EHITUSTEENUSENA:

- elu- ja mitteleluhonetehitist (vundamendid, fassaadid, katused, tehnoüsteemid, kinnistusesed vee- ja kanalisatsioonüsteemid, viimistlus)
- hoonete, kinnistute, rajatiste hooldust ja remonti
- alumiiniumi ja raua keevitustöid
- ehituse omanikujärelevat, projekteerimist, detailplaneerimist
- ülesmöödistusprojektide ja jooniste koostamist
- ehitus- ja projekteerimishangete läbiviimist parima teenusepakkuja leidmiseks
- juriidilist konsultatsiooni ja ehitusvaidluste lahendusi enne ehitust, ehituse ajal ning garantiiperioodil

LISATEENUSTENA PAKUME:

- raamatupidamist, äriplaanide koostamist, kinnisvara ostueelset ülevaatust

OTSIME:

- ERINEVA VALDKONNA EHITUSTÖÖLISI
- osalise tööajaga b-pädevusklassi omavat elektrikut
- osalise tööajaga arhitekti ja inseneri
- juriidilisi isikuid koostööpartneriteks ehitus- ja projekteerimistöde teostamisel

Timtar ehitus • projekt • järeleva

Asume Tamsalus.

Tel 5816 7712
outimtar@gmail.com

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) ja MTÜ Kating Noored koostöös SA Lääne-Viru Arenduskeskusega (LVAK) korraldavad

30. oktoobril kl 9.30–16.30
Art Hotellis Rakveres
praktilise töötoa MTÜdele

„PILDILINE MÕTLEMINE JA VISUALISEERIMINE“

Töötuba annab nii teoreetilised põhitööd kui ka praktilised kasutusvõtted, kuidas mitmekesistada koosolekuid, arutelusid, ajurünnakuid, vestlusi.

Õpitut saab kasutada nii iseenda, kui oma organisatsiooni töökorralduse elavdamiseks.

Teemad:

- visualiseerimise põhitööd;
- õpitakse tundma ja praktiliselt kasutama erinevaid lihtsaid joonistusvõtteid;
- luuakse oma isiklik ikoonide varamu;
- õpitut võtete kasutus igapäevatoos.

Töötoa viib läbi koolitaja Kati Orav, kes on lugude aktivist Võrumaalt, kaasamispraktik ja loovuskoolitaja. Tema suurimaks sooviks on positiivsete muutuste loomine, inimeste innustamine ning oluliste vestluste algatamine.

Töötoas osalemine on Lääne-Virumaa MTÜ liikmetele ja juhtidele TASUTA.

Registreerumiseks on vajalik esitada täidetud motivatsiooniankeet. Täpsem info koolituse kohta koos motivatsiooniankeediga www.arenduskeskus.ee.

Täidetud ankeetid palume saata hiljemalt **24. oktoobriks** aadressil mtu@arenduskeskus.ee või posti teel Kreutzwaldi 5, 44314 Rakvere. Lisainfo telefonil 325 8028.

www.kia.ee

Kia Optima

Lihne on püsida joonel koos Kia Lane Keeping Assist Systemiga*

Kõik Optima mudelid **-2 000 €**

OPTIMA

KIA The Power to Surprise

Kia Optima auhinnatud disain avaldab nüüd veelgi enam muljet. Pidades sammu disaini ja tehnoloogiliste uuendustega, ületab Optima ka kõige nõudlikuma kliendi ootused.

Tule tutvu Rakvere Autotehnika salongis!

Rägavere tee 42c, Rakvere Tel: 324 4446, mob: 5334 5533, info@autotehnika.ee, www.autotehnika.ee
Rakvere Autotehnika OÜ – parim Kia teenindusdiiler Baltikumis 2013